

Sygn. akt *V Ca 443/22*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 stycznia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca: Sędzia Wiesława Śmich

po rozpoznaniu w dniu 03 stycznia 2023 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie

z dnia 24 września 2021 r., sygn. akt I C 1672/21

1. oddała apelację;

2. zasądza od (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. kwotę 2.700,00 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt *V Ca 443/22*

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. z siedzibą we W. pozwem z dnia 31 marca 2021 r. wniosła o zasądzenia od (...) Banku S.A. z siedzibą w W. 67.560,55 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 25 marca 2021 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że dochodzi nabytej od konsumenta wierzytelności o zwrot poniesionych kosztów umowy kredytowej w związku ze skorzystaniem z tzw. sankcji kredytu darmowego.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 26 kwietnia 2021 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Pozwany wniósł sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Podniósł zarzuty: braku legitymacji czynnej powoda, nieskutecznego złożenia oświadczenia z art. 45 u.k.k., nieważności umowy cesji z konsumentem, braku naruszeń ustawy przez pozwaną uzasadniających skorzystanie z sankcji kredytu bankowego, niewykazania wysokości dochodzonego roszczenia.

Wyrokiem z dnia 24 września 2021 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie: 1. zasądził od pozwanego (...) Bank spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością z siedzibą we W. kwotę 67.560,55 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 marca 2021 r. do dnia zapłaty; 2. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8796 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany zaskarżając go w całości. Orzeczeniu zarzucił naruszenie:

a) Prawa materialnego to jest:

I. Art. 45 ust. 5 ustawy o kredycie konsumenckim - poprzez jego wadliwą subsumpcję wyrażającą się poprzez stwierdzenie, iż Powód był uprawniony do złożenia oświadczenia w trybie art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim pomimo, iż jak sam stwierdził Sąd I instancji termin roczny na złożenie stosownego oświadczenia nie został otwarty ze względu na niewywiązanie się stron z ciężących na nich zobowiązaniach.

II. Art. 509 k.c. w zw. z art. 58 § 1 kc w zw. z art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez ich wadliwe niezastosowanie polegające na niestwierdzeniu nieważności umowy cesji sprzecznej z naturą stosunku zobowiązaniowego jaki tworzy umowa kredytu konsumenckiego,

III. art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim w zw. z art. 5 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na stwierdzeniu, iż całkowita kwota kredytu nie może obejmować kredytowanych kosztów kredytu podczas gdy w dacie zawierania umowy kredytowej to jest w dniu 29 marca 2017 r. takowy zakaz nie istniał. Zakaz takowy wprowadzono dopiero nowelizacją art. 5 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim, która weszła w życie z dniem 22 lipca 2017 r.

IV. art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim w zw. z art. 5 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie to jest uznanie, iż prowizja finansowana kredytem nie stanowi kwoty wypłaconej na podstawie umowy o kredyt skutkiem czego nie wolno od niej naliczać odsetek podczas gdy prowizja finansowana kredytem jest kwotą wypłacaną konsumentowi na podstawie złożonej przez niego dyspozycji i rejestrowana w historii spłaty kredytu.

b) Prawa procesowego to jest:

V. Art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. w zw. z art. 65 k.c. poprzez błędne przyjęcie, iż Powód wykazał fakt nabycia wierzytelności dochodzonej w pozwie, pomimo, iż Powód nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających, iż przedmiotowa umowa cesji obejmowała wierzytelności dochodzone w niniejszym postępowaniu oraz, iż zostały one skutecznie przeniesione na Powoda.

VI. Art. 231 kpc w zw. z art. 30 ust 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez orzeczenie ponad żądanie Powoda, w szczególności zaś wydanie orzeczenia w oparciu o podstawę faktyczną i w oparciu o zarzuty sformułowane samodzielnie przez Sąd I instancji

VII. Art. 233 kpc w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających z pominięciem całości zebranego materiału dowodowego zebranego w sprawie to jest poprzez uznanie, iż warunki zmiany opłat i prowizji określone w § 3 ust. 3 pkt 2,3 i 4 umowy są nieostre i nieprecyzyjne czym naruszają art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy podczas gdy klauzule te stanowią tylko element całej regulacji zawartej w § 3 umowy oraz (...), która kompleksowo i przejrzysto reguluje zasady wprowadzania zmiany w zakresie opłat i prowizji.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych prawem, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi

I instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych prawem.

W złożonej odpowiedzi powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne Sądu pierwszej instancji, jako prawidłowo osadzone w zgromadzonym materiale dowodowym i obowiązujących przepisach. Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy nie dopuścił się zarzucanych mu uchybień w przepisach prawa, a kwestionowany wyrok - oparty na właściwej analizie materiału dowodowego zebranego w sprawie, poddanej następnie trafnej ocenie prawnej - nie może być skutecznie wzruszony na skutek apelacji.

Apelacja pozwanego stanowiła nieuzasadnioną polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego. Pozwany nie przedstawił żadnych zarzutów, które mogłyby doprowadzić do zmiany zapadłego w sprawie wyroku. W apelacji jedynie powtórzyła twierdzenia podniesione w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. Na ich poparcie nie powołała żadnych nowych okoliczności związanych z przedmiotową sprawą.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., wskazać należy, że jest on chybiony. Przepis ten przyznaje sądowi swobodę w ocenie zebranego materiału dowodowego, zaś zarzut naruszenia tego uprawnienia tylko wtedy można uznać za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź doświadczeniem życiowym. Dla skuteczności zarzutu naruszenia ww. przepisu nie wystarcza samo twierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. Jeżeli zaś z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego samego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00).

Wbrew wywodom apelacji, Sąd pierwszej instancji odniósł się zarówno do treści umowy kredytu konsumenckiego łączącej pozwaną z poprzednikiem prawnym strony powodowej, jak i pozostałych zaoferowanych przez powoda dokumentów w postaci umowy cesji, udzielonych cesjonariuszowi przez konsumentów pełnomocnictw do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, oraz ocenił zapisy tej umowy, stwierdzając, iż strona powodowa jako cesjonariusz posiada czynną legitymację procesową wobec skutecznego dokonania przez kredytobiorcę- konsumenta przelewu wierzytelności przyszłej wynikającej z roszczeń związanych z sankcją kredytu darmowego wobec następczego złożenia na podstawie udzielonego przez kredytobiorcę pełnomocnictwa oświadczenia o skorzystaniu ze wskazanej sankcji, jak i stwierdzając naruszenie przez kredytodawcę obowiązków informacyjnych sformułowanych przez przepisy art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a- 36c ustawy o kredycie konsumenckim. W tej mierze Sąd Rejonowy, posługując się szeroko przywołaną argumentacją prawną, wskazał na przyczyny wynikające z oceny poszczególnych zapisów umowy kredytu, dla których stwierdził owo naruszenie obowiązków informacyjnych przez Bank w kontekście regulacji art. 10 dyrektywy 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki, uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG, stanowiska doktryny i orzecznictwa sądów powszechnych. W tej mierze zarzuty apelacji naruszenia art.6 k.c. w zw. z 232 k.p.c. w zw. z art. 65 k.c., art. 231 k.p.c. oraz art. 30 ust 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim odnoszące się do wadliwej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, sformułowane bez wymienienia przy tym konkretnych dowodów, które błędnie ocenił Sąd pierwszej instancji, przez co poczynił nieprawidłowe ustalenia stanu faktycznego sprawy, uznać należało za chybione.

Sąd Rejonowy w pełni i szczegółowy sposób odniósł się również do kwestii wyliczeń dochodzonej pozew należności m.in. w zakresie wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (RRSO), wskazując, iż została ona wyliczona z uwzględnieniem wartości określonych w ust. 2 i 3 § 4 umowy, a więc przy zastosowaniu wartości całkowitej kwoty do zapłaty oraz całkowitego kosztu kredytu. Co istotne prawidłowo ustalono, iż kredytodawca pobierał również odsetki kapitałowe od prowizji wliczonej do kwoty kredytu, przez co zwielokrotnił koszty kredytu. W tym miejscu należy podkreślić, iż apelujący błędnie założył, iż do umowy kredytowej analizowanej w niniejszej sprawie nie znajdzie zastosowania - wprowadzony nowelizacją art. 5 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim (która weszła w życie w dniu 22 lipca 2017 r.) – zakaz uwzględniania kredytowanych kosztów kredytu w całkowitej kwocie kredytu. Umowę w niniejszej sprawie konsumenci bowiem podpisali w dniu 29 września 2017 r., a nie jak błędnie wskazuje skarżący 29 marca 2017 r. Uwzględnienie tych kosztów w umowie kredytowej było nieuzasadnione i niezgodne z prawem. Tym samym, zawarte w apelacji zarzuty naruszenia art. 30 ust 1 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim w zw. z art. 5 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim należało uznać za oczywiście bezzasadne.

Powód opiera swoje roszczenie na nabytej w drodze przelewu wierzytelności, wraz z którą przeszły na niego wszelkie związane z nią prawa zgodnie z art. 509 k.c., zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2). Na podstawie ustalonego stanu faktycznego należało stwierdzić, że strony łączyła umowa cesji, której przedmiotem były wszelkie wierzytelności pieniężne obecne, jak i przyszłe wynikające z umowy pożyczki z dnia 29 września 2017 r., obejmujące w szczególności wierzytelność o zwrot wszelkich nienależnie pobranych opłat i kosztów, wierzytelności mogące wynikać z zastosowania art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim przewidujące tzw. sankcję kredytu darmowego wraz z wszelkimi związanymi z tymi wierzytelnościami prawami (m.in. odsetkami za zwłokę i opóźnienie). Cesjonariusz czyli strona powodowa przyjęła przelew tych wierzytelności. Strona powodowa jest przedsiębiorcą, ale nabył wierzytelność od konsumenta. Wierzytelność, która powstała w ramach stosunku prawnego łączącego konsumenta z pozwanym bankiem jest zbywalna w świetle art. 57 § 1 k.c. i może być przeniesiona na osobę trzecią, bowiem nie sprzeciwia się temu właściwość zobowiązania wynikająca z umowy pożyczki, ani też nie wyklucza tego ustawa, a w rozpoznawanej sprawie również postanowienia umowne. Z punktu widzenia dłużnika obojętne jest wobec kogo spełni on świadczenie tj. czy na rzecz konsumenta, czy też na rzecz nabywcy jego wierzytelności. Cesja wierzytelności nie zagraża interesom dłużnika, nie stwierdzono w sprawie, aby doszło do naruszenia art. 45 ust. 1 u.k.k. w zw. z art. 58 k.c. w aspekcie ważności umowy przelewu wierzytelności. Tym samym zarzuty apelacji w tym zakresie okazały się chybione.

Zarzut błędnej wykładni art. 45 ust. 5 u.k.k. również nie zasługiwał na uwzględnienie. Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie podziela stanowisko zawarte uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie V Wydział Cywilny z dnia 1 lipca 2019 r. sygn. akt V ACa 118/18, że zgodnie z art. 45 ust. 5 u.k.k. do wygaśnięcia uprawnienia dochodzi dopiero po roku od dnia wykonania umowy. Przez wykonanie umowy należy rozumieć sytuację, w której należycie wypełniono wszystkie obowiązki w ramach stosunku kredytu konsumenckiego, w tym obowiązki powstające z mocy ustawy (np. odnośnie do zapłaty odsetek za opóźnienie na podstawie art. 481 § 1 k.c.). Chodzi o obowiązki dotyczące świadczenia głównego i świadczeń ubocznych, po stronie konsumenta oraz kredytodawcy, wykonane dobrowolnie lub przymusowo. W typowych przypadkach umowę o kredyt konsumencki uznaje się za wykonaną w dniu, w którym konsument spłacił ostatnią należność z tytułu tej umowy na rzecz kredytodawcy. Możliwe są jednak sytuacje, w których ostatnia czynność w ramach stosunku kredytu konsumenckiego należy do kredytodawcy. W takim wypadku roczny termin określony w art. 45 ust. 5 u.k.k. biegnie od daty wykonania tej czynności przez kredytodawcę.

Ponieważ do chwili wykonania przez pozwaną uprawnienia prawokształtującego umowa łącząca strony nie została wykonana, termin wygaśnięcia uprawnienia nie rozpoczął biegu, a kredytobiorca mógł skorzystać z sankcji kredytu darmowego. W konsekwencji, jeżeli konsument lub kredytodawca pozostaje w opóźnieniu lub zwłoce z wykonaniem jakiegokolwiek obowiązku wynikającego z umowy o kredyt konsumencki termin roczny na wygaśnięcie uprawnienia do złożenia oświadczenia z art. 45 ust. 1 u.k.k. nie rozpoczyna swojego biegu (wyrok Sądu Rejonowego w Szczytnie z

dnia 28 września 2017 r., sygn. akt I C 531/17, niepubl. i wyrok Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2017 r., sygn. akt X C 615/17, LEX nr 2491273).

W przedmiotowej sprawie, jak prawidłowo ustalił Sąd pierwszej instancji, umowa o kredyt konsolidacyjny nie została zakończona, a więc nie można uznać, iż została wykonana. Należało uznać, za skutecznie złożone przez konsumentów na rzecz cesjonariusza pełnomocnictwa do złożenia oświadczenia w trybie art. 45 ust 1 u.k.k., w konsekwencji skuteczne przedłożenie oświadczeń kredytodawcy, a tym samym, że nie wygasł termin do skorzystania z uprawnienia do zwrotu kredytu bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy, w terminie i w sposób ustalony w umowie.

Finalnie, skoro oświadczenia konsumentów zostały skutecznie i w terminie złożone, to uiszczone przez poprzedników prawnych powoda odsetki umowne (58 243,89 zł) oraz prowizja (9 316,66 zł) jako świadczenia nienależne w rozumieniu art. 405 k.c. i 410 k.c., mogły być skutecznie dochodzone przez powoda.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w oparciu o art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. – stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik postępowania oraz stawek minimalnych pełnomocnika strony powodowej określonych w § 2 pkt 6 zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.